

# TAKĒLAYA NJKA PŌLI NJMAAWA LOM NYĒMA TŌ Kutulu

Kolenti icate taa ké PŌli ka wε waatu wei i yelaa na pá ηmaa takēlaya kanεγε Kilisiti nyéma mpa pa wε Lom tŌ. I hólóγi ka taa si yelaa tēna lapēna isayatu, paa Yuta nyéma na mpa pa ta ke Yuta nyéma tŌ. I hūlaa tŌtŌ si Laapaali Kupaη ké toma sŏsŏna ké, i yaki mpa pa tēna pa mu-i na pá tēmi-i na pa taa tŌ. PŌli hólóγi tŌtŌ si Iseyeli nyéma lelāa lŏwa Isŏ, ama Isŏ ná tá lŏ i yelāa. Kantēkaya nyantu ké layatu nti PŌli tasa Isŏ seelaa ke isēna paa caya pa taa pa tike tŌ, na isēna pa na mpa pa ta ke Isŏ seelaa tŌ paa caya tŌ.

**Isēna pa faya Lom takēlaya tŌ:**

Yelaa tēna pētēna, na pá nyulēyi nyuγy yapu,  
titite 1-8

Isēna Isŏ caana Iseyeli nyéma tŌ, titite 9-11

Isŏ seelaa tŏnte kupante, titite 12:1-15:13

Seetu, titite 15:14-16:1-27

## Seetu

<sup>1</sup> Maya PŌli, Yesu Kilisiti yom. Maya Isŏ kpa tillu na í lēsi-m na ma mpa ke Laapaali Kupaη kpaaluyy tŌ. Má ηmaana-mεγε takēlaya kanε.

<sup>2</sup> Hatuu lŏη ke Isŏ ka tŏma si i ká kŏna Laapaali Kupaη ini. Halí Isŏ yelaa na i Isŏ kuyŏγŏtutu telēsēlaa ηmaa hípŏγŏ i takēlasí taa.

<sup>3</sup> Laapaali Kopaŋ inəgəle i Pəyaya Tacaα Yesu Kilisiti təm. Ye Yesu yulwəetv təm ilē, wulav Tafiti ləlvəv taa tv ké.

<sup>4</sup> Ama Feesuyv Nanŋtv kiŋ ilē, Iso hvləna toma sv Yesu ké i Pəyaya ke waatv wei Yesu səpa na í feesi-tə.

<sup>5</sup> Kilisiti inu i təə ké Iso hvlə-m pēlēē na má la tillu səsə ke kulvm inu i təə, sv má la na katenasv təna yəlaa mv i təm na pá nuna-i.

<sup>6</sup> Mē tətə í wē pa taa, mē mpa Iso ləsa Lom sv í pəsv Yesu Kilisiti nyəma tə.

<sup>7</sup> Mə təna mpa mē í wē Lom na Iso səlāa na í yaa sv í pəsv i nyəma tə, mə takəlaya ntə. Tacaα Iso, na Tacaα Yesu Kilisiti pá húlí-meyē pēlēē na pá la na mə laŋa hvlvm.

*Pəəli nyuləvi sv í polo í ná Lom Iso sēēlaa*

<sup>8</sup> Kancalaya ilē, Yesu Kilisiti təə ma sēē ma Iso ké mə təna mə təə. Mpi pə təə tə, pa puyuləvi antulinya təna taa ké isəna í nukəna Iso ké teu tə.

<sup>9</sup> Iso wei i Pəyaya Laapaali Kopaŋ kpaalvəv təmle ma lakəna luyv kulvmvəv tə, i nyəmə sv maα looliyi. Iso nyəmə mpv sv tam ma təsəvi mə təm

<sup>10</sup> ke paa waatv wei ma sələməvi tə. Ma wiikina-i sv í la luyv na má hiki mpaa ke pənente na má polo mə kiŋ.

<sup>11</sup> Ma nyuləvi teu sv má ná-mē. Uēna í hiki kvəəv ke Feesuyv Nanŋtv kiŋ, na í la toma.

<sup>12</sup> Nti ma tv kələvi nyulvəv təgəle sv má wēē mə hēkv, na té nyənəgəna təma naani tvəv ke Iso təə, na pə səsəvi-tvəv apalvtv.

<sup>13</sup> Ma taapalaa mē, í nyv teu sv tam ma hvkaya sv ma puki mə kiŋ, ilē pə tuu-m, haləna saŋa. Ma

nyuləyi si ma təmle í ləli puluɔyɔ mə te, isu tə lola piitim ləmpɪ nyəma kin tə.

<sup>14</sup> Pə taya pulɔ, pə caala-m ké si má polo yəlaa təna kin. Paa acalɛɛ səsəna taa, paa cacakəŋ tɛɛ, paa isəkullaa cəɔ, paa isəkɔɛɛɛ nyəma cəɔ.

<sup>15</sup> Pə təɔ ké ma nyuləyi teu si má pona me mpa í we Lom təyɔ Laapaali Kupaŋ tətə.

### *Laapaali Kupaŋ toma*

<sup>16</sup> Laapaali Kupaŋ kpaalɔyɔ təm fei-m feɛɛ. Pə taya pulɔ təɔ, Isə toma nté təna. I waasəyi pa təna mpa pa tɛŋɪ-ɪ na pa taa tə. Yuta nyəma ke kancalaya, pa waali ké mpa pa ta ke Yuta nyəma tə.

<sup>17</sup> Kupam Laapaali Kupaŋ təɔ ké tə nyəŋ isəna Isə lakɪ na yəlaa pəsəyi kupama ke ɪ isɛntaa tə. Pə kpaɣav hatuu kancalaya haləna pə tɛm tə, yulɔ tɛŋ ɪ taa na Isə ké ɪlena Isə la, pə ta kaasi pulɔ tətə. Isə Təm taa maɣamaɣa kilisa mpɔ təcɛɪɪɪ si: Ye Isə nyəna wei ké yulɔpaŋ si ɪ tɛma ɪ taa tə pə təɔ, pɔntɔ tike tɔləɣəna-ti.

### *Yəlaa təm səpa*

<sup>18</sup> Isə muɣɪ pááná ke hatuu isəttaa ké yəlaa kupəntəŋ na pa isayətɔnaa təna təɔ na pə naa mpɔ. Pə taya pulɔ, yəlaa tetelakasi nyəkəyi tampana na a mələyi yem.

<sup>19</sup> Mpɔ pə yelina na Isə tɔyɪ-wɛɣɛ naɔya. Mpi tə pa nyəmá timpɪwe pə wɛɛ si pá nyaŋna Isə tə, ɪ tɛma-wɛɣɛ-wəyi húlɔɣú ke teu tə pə təɔ.

<sup>20</sup> Kupam hatuu Isə lapa antulinya tə, ɪ mukaya tɛɛ wɛɛtɔ, isu ɪ toma tamm nyəna na isəna ɪ maɣamaɣa ɪ wɛɛ tə, pə naaki ɪ kulapəm mpi pə kin ké. Tənaɣa pə wɛɛ si yəlaa í nyəna ɪ toma na ɪ wɛɛtɔ, pə təɔ ké pa feina tampana.

21 Pa nyámá Isò, ama paa see-i, pàyele paa see-i í na tàmle íu pè nàghəsəna yəlaa í la Isò tò. Pa hùwée liyita yem, paa layatiya ka fèi.

22 Pa tən sɪ pa nyəm tɔ̀wə, ama iwéɛɛn kɛ́.

23 Isu paa tɔ̀ Isò wei u sàki tɔ̀gɔ̀ teeli tɔ̀, yulɔ̀ wei ɪ sàki tɔ̀ ɪ lɛsəɛn na sumasi na nɔ̀hɛɛ liyiti wontu na nti tɔ̀ tuuki atɛ tɔ̀gɔ̀ pa seeki.

24 Pə tɔ̀ kɛ́ Isò yela-wɛyɛ pa tɛtɛlakasi isayasi nsi pa luɔ̀ɔ̀ sɔ̀wə tɔ̀ sɪ taa, na pá laki tɔ̀mɔ̀gə mpi pə wɛ fɛɛɛ tɔ̀.

25 Mɛ pa mɔ̀laa kɛ́ na pá kɔ̀gə Isò tɔ̀ tampana na pá pəsəna pɔ̀pɔ̀tɔ̀. Pa sɛɛki na pá tɛɔ̀gɪ mpi mpi Isò lapa tɔ̀, na pá yele Isò wei ɪ lapa-wɪ tɔ̀ ɪ mayamaya. Pàyele pɪ mɔ̀na ísu ɪnɔ̀gɪ pá san tam.

26 Pə tɔ̀ kɛ́ Isò ná yela-wɛyɛ pa taaləntutɔ̀ taa. Na pa alaa mayamaya náá yeki apalaa na pá sɔ̀kəna tɔ̀mɔ̀.

27 Mɔ̀ tɔ̀tɔ̀gɔ̀ na pa apalaa, pɛɛ pa yeki alaa tɔ̀m, na pa kɔ̀nyuləɔ̀n í kɔ̀ pa nyɔ̀ɔ̀n taa pa ketitiyi tɔ̀mɔ̀. Apalaa lakəna tɔ̀mɔ̀gə fɛɛɛ fɛi nyəntɔ̀. Na pa taaləntutɔ̀ nti tɔ̀ naasɔ̀gɔ̀ makəna pa nyɔ̀ɔ̀n taa.

28 Isu pa kisa Isò kɛ́ nyəm təkɛɛɛ tɔ̀, pə tɔ̀ kɛ́ Isò ná yela-wɛyɛ pa kɔ̀mɛlɔ̀layatɔ̀ taa na pá laki acaalətɔ̀.

29 Pa kəla kawalasi, na isayatu, na kɔ̀nyuləɔ̀n, na nyən, na isɛsɛɛmlɛ, na yulɔ̀kɔ̀lɛ, na yooɔ̀, na puɔ̀sɔ̀sɔ̀gɔ̀, na muɔ̀lɔ̀lɔ̀gɔ̀ tike kɛ pa nyámá. Pa kɛ yɔ̀gɔ̀tɔ̀laa.

30 Pa cakəna tɔ̀mɔ̀. Pa kɛ́ Isò kolontunaa, na kalampaanɪ nyóma na isəcav nyóma na tɔ̀həntaa. Pa lɔ̀lɔ̀səɔ̀gɪ isayatu kɔ̀fatɔ̀, paa see pa caanaa.

31 Pa fɛina laakali, paa təkəɔ̀gɪ nti pa tən sɪ paa la tɔ̀. Pa laki təkati, pa fɛina lɛlaa pətɔ̀tɔ̀lɛ.

<sup>32</sup> Pa nyemá Isə təw si mpa pa laki mpv tə pa ké səlwnaa. Paa na mpv pa təhna lapv, haləna pá saŋ pə lataa tətə.

## 2

### *Isə hvvle*

<sup>1</sup> Ue nyá wei n footiyi nyá lelɔ tə, paa n ké we te, n feina tampana. Pə taya pɔlv, nyá footiyi lelɔ pəyele m̄p̄yó nyá maɣamaɣa nyá laki tə, n kvyi nyá ti təm ké.

<sup>2</sup> Tə nyemá si tampana ke Isə təhəyi na í hvvkəna pa təna mpa pa laki mpv inɪ pə taka tə te.

<sup>3</sup> Ue apanya, isu nyá footuyuu mpa pa laki mpv, pəcə nyá maɣamaɣa nyá laki teitei isu pele tə, n hvv si Isə kaa pəəsɪ-ŋ?

<sup>4</sup> Isə kvɔcəw nté n məla n̄ kpələyi na n̄ kisiyi i suulu si i taa wii nyá pətəətəle? N ta nyi si Isə laki-ŋ kvpantu ke m̄p̄yó si isəwεε n ká layasɪ təntε?

<sup>5</sup> Nyá laŋkpusəŋ inε. Ama nn caa layasvɔv se. N lakvɔv mpv tə, saləka kvkəlv ke n caaki na n̄ kəhna nyá nyvɔv taa ké kvyaŋku Isə ká caya na í hólí i pááná na isəna i təhəyi siyisuyu na í hvvkəna tə.

<sup>6</sup> Kvayaku ŋkvv Isə ká felɪ paa wei ké i kvlapvɔv.

<sup>7</sup> Mpa pa səəla kvpantu lapv ke tam, na pá pεekəyi Isə kiŋ teeli, na sam na tam wεεtv tə, mpeɣε Isə ká ha weesuyu ŋku kv tɛŋ tə.

<sup>8</sup> Ama mpa pa səpa nyvɔv na pa nyəntv teləsvv ke ləlv, na paa təhəyi tampana, na pá laki pə təna mpi pə fei teu tə, Isə ká hólí peleyε isəna i taa kpaana-wε n̄a pa təm ta maɣa-i tə.

<sup>9</sup> Wahala na laŋwakəlle səsəəle ká kpa pa təna mpa pa laki isayav tə. Yuta nyəma ke kancaalaya, pə waali ké mpa pa ta ke Yuta nyəma tə.

<sup>10</sup> Ama mpa pa laki kupantu tɔ, Iso ká kusi pele pa nyugu na í sa-we na í huləsi pa lanja. Yuta nyéma ke kancaalaya, pa waali ké mpa pa ta ke Yuta nyéma tɔ.

<sup>11</sup> Mpi tɔ Iso u fayasəyi yɔlaa tɔ se.

<sup>12</sup> Mpa pa ta nyi Moisi kusəsutu na pá pəntəyi tɔ, paa le na kusəsutu nti tɔ tɔm ta na-we. Ama mpa pele pa nyémá Moisi kusəsutu na pá tɔɲna pəntuyɔ tɔ, kusəsutu ntəyi paa keesəna na pá huuna-weye tɔm.

<sup>13</sup> Mpi tɔ pə taya yɔlaa mpa pa nukɪ kusəsutu tɔm ke konu tɔ mpeye Iso nyənəyi kupama se. Ama mpa pa tɔka-ti tɔɔ.

<sup>14</sup> Ye piitim lempɪ nyéma nəkaa na pá tɔɲəyi mpi Yuta nyéma kusəsutu keesəyi tɔ, pəyele nəɔlv ta hulɪ-we, ɪe pa kusəsutu we pa maɣamaɣa pa taa keɪe, paa na pa taa feina-ti tɔ.

<sup>15</sup> Pa lakoyɔ mpu tɔ, pa húləyí keɪe si, paa pa taa feina kusəsutu, pə tɔ Moisi nyəntɔ nté pa lotunaa taa. Na pə naaki n̄p̄yú pa laakalənaa taa. Pə taya pɔlv tɔɔ, wutee wutee pa pətəyi pa kulapɔtɔ taa ké, na wutee wutee pa wɛna naani.

<sup>16</sup> M̄p̄yú pu lu teitei ké kuyan̄ku Iso ká yeɪe si Yesu Kilisiti í huuna yɔlaa ke pa mukaya tɛe kulapɔtɔ tɔɔ tɔ. Na pə maɣamaɣa ke Laapaali Kupaɲ wei ma kpaaləyi tɔ i húləyí.

### *Yuta nyéma na Iso kusəsutu pə tɔm*

<sup>17</sup> Ama nyá, n yaa nyá təyi Yuta tɔ Yuta tɔ, na Moisi kusəsutu ntəyɔɪe Moisi kusəsutu, na n̄ muɣuləɣəna nyá Iso.

<sup>18</sup> P̄c̄ó n nyémá mpi Iso caa si n̄ la tɔ, na kusəsutu nti tɔ kula nyá ɪe ke teu si n̄ cəkəna kupantu.

<sup>19</sup> N nyənəyi nyá təyi yulɔmaa həntɔ na səkpɛtuyɔ tɛe nyéma ɪɛntɔɔ cɛtɔ,

20 na isəkreete nyóma isəkullu, na piya seɣesəlu. Mpi pə tɔɔ n nyənəyi nyá təyi mpv tɔ, n tɛləyi ké si nyá nana pə tənaya kəsəsutv nti tə taa, paa nyəm, paa tampana.

21 Aŋha, nyá wei n seɣesəyi lelɔa tɔ, nn seɣesəyi nyá ti suwe? Nyá wei n laki waasv si pá taa ŋmulɔ tɔ, pepe tɔɔ ké nyá ŋmuləyi?

22 Nyá wei n təŋ si pá taa la wasaŋkalətv tɔ, pepe tɔɔ ké nyá laki? Nyá wei nn caa tuŋ təm ke paa pəcɔ tɔ, pepe tɔɔ ké n naɣaləyi ɪ tɛɛ kupaŋpam?

23 Pə taya nyá muɣuləɣəna si n wɛna Isɔ kəsəsutv? ɪɛ pepe tɔɔ ké n pəntəyi-ti na pə kuyi Isɔ nyuyv?

24 Isɔ Təm taa pa ŋmaawa təkɛɛkelele si: Yuta nyóma mɛ mə yelina na piitim lɛmpri nyóma tɔuki Isɔ.

25 Ye n təkəyi Moisi kəsəsutv ke pɛlvɣv waasəyi-ŋ. Ama ye nn təkəyi-ti, pə wɛ isv pa ta pɛli-ŋ kɛɛ, paa n pɛlaa.

26 Ye yulv í ta pɛli, pəyele ɪ təŋəyi teu ke Moisi kəsəsutv kɛɛsa nti tɔ, Isɔ kaa nyəni pɔntv isv pɛllv?

27 Wei ɪ ta pɛli pəyele ɪ təkə kəsəsutv nti tɔ, ɪ ká kv Yuta tv nyá nyá təm. Pə taya pulv tɔɔ, nyá wɛna kəsəsutv nti tə takəlasɪ, na n pɛlaa pəyele nn təŋəyi-ti.

28 Tɔv, isənaya Yuta tv siyisiyi ná wɛɛ? Pə taya isɛntɔɔ na ɪ pɛlvɣv kin ke pa nyəŋna-ɪ si Yuta tv.

29 Ama Yuta tv siyisiyi ɪɛ, pa nyəŋna-ɪ na ɪ taa ké, na hatuu ɪ lotu taa ké pa pɛla-ɪ. Isɔ Feesuyv pɛləna-ɪ, pə taya Isɔ kəsəsutv nti pa ŋmaa kvŋmaa tɔ tə təm təkuyv tɔɔ. Yuta tv siyisiyi ke mpv, Isɔ saŋna-ɪ, pə taya yɛlaa.

### 3

<sup>1</sup> Kawaaya we Yutaitu taa ke? Peluyu ná wena kasəyaya ná?

<sup>2</sup> Kawaaya we pə tənaya mpv pə taa ké səsəm mee. Pə taya pulv, kancadaya ile, Yuta nyəma mpeye Iso yelina i təm nti i kaya i heeli yəlaa tə.

<sup>3</sup> Ile ye pa taa ləlaa kisa tə mvyu, pu la na Iso náá kee nti i ka yəyətəa tə?

<sup>4</sup> Aai, pə kaa la mpv se, paa pəcə. Paa yəlaa təna ká la kaloolutənaa, isu Iso lapa tampana tu ke tam. Pa ŋmaawa ḡpúyú Iso Təm taa si:

Isu yəlaa təna nyəmə si

tampana ke n yəyətəyi.

Na ye pa tu yaa-ŋ huule,

nyá təm teena.

<sup>5</sup> Ama ye isayatu nti tə lakı tə tə kusa Iso nyuyv, haləna pá sa i tampana tənyuyv, ile tu tasa suweye yəyətuyv tətə? Yaa tu tə si timpri i tukuyv-tuyv cegeceye ké tá isayatu tə tə i yuwayale? Aai. (Ama nti yəlaa yəyətəyi təyə ma yəyətəyi cəne.)

<sup>6</sup> Təfə ye pu we mpv, ile isənaaya Iso ká te na í la na í huuna yəlaa təna təpai ké təm?

<sup>7</sup> Ye ma pəpətu lakəna na pá húləyí Iso tampana təkəlekele na í hikiyi teeli, ile pepe tə ké pa nyənəyım isayav tətə?

<sup>8</sup> Yaa pepe tə ké tə kaa tə si tə la isayatu na pá kəna kəpəntu ile? Haləna ləmpa caakaya ma nyuyv kuyv, iləna pá waana si ḡpúyú ma təŋna seyesuyv. Paa ku yəlaa mpa pa waana-m mpv tə pa təm, na pa təm kuyv mayaa.

*Yvlv kupaŋ fei*



9 Ӏε ισάνα τάω κέ πə wεε? Yuta nyéma tá tə tεε piitim lεmpι nyéma yaa ισάνα? Aai, πə tayə mpυ. Ma tεma húlógyú sι ιsayatv təkə yəlaa tənaya təkem, paa Yuta nyéma, paa yəlaa mpə te.

10 Ισə Təm taa pa ηmaaWa mpυ sι:

Yυlv fει wei ι siyisaa tə,  
paa kvlvm kvη.

11 Nəγəlv ta cekəna pυlvpυγυ paa pəcə.

Pəyele nəγəlv υ pεekəγι Ισə.

12 Pa təna pa toolaa na pá hatələna Ισə,

pa kpenta pa təna na pá la yem.

Pa taa kvlvm maγamaγa υ lakι kvpantv.

13 Pa nəγə taa wε ιsv pəlaav ηku kv kulaa tə.

Pa puyusiγι lεlaa na pa nəələlεη.

Pa ntompee í nyəpətaa,

pə wε κέ ιsv akala sətυ.

14 Mpυsi koolee na təm ιsayatv wenna pa nəsι taa.

15 Pa niη wε ləη ke yəlaa təkυλε.

16 Pá kvla timpι,

wakəlvγυ na ιsayatv ke n makəna.

17 Pa ta nyι ισάνα paa la na pá lu

pə taa na pá hεεsι tə.

18 Pa fεina Ισə səγəntv ke pυlv taa.

19 Təυ, tə nyəmá sι Ισə kusəsutv yəγətəγι pə təna mpi tə, pa təna mpə pa təηəγι-tι təγə pə nawa. Ӏlena pə təkι samaa təna nəsι, na pá taa hiki təwaanle ke tiili, yaa nəγəlv fiti Ισə hvvnav taa.

20 Pə tayə kusəsutv lakəna na Ισə nyənəγι yυlv ke yυlvpaη, paa pυntv κέ awe. Ama kusəsutv təmlε ntέ sι pə hvli-η nyá təpəntəle, pə təna ntέ.

*Isəna Ισə yakι yəlaa tə*

21 Ama pənentε Iσə hula-tuyv isəna ι laki na tə pəsəγι yulɔpama ke ι isentaa na pə tá lu kusəsutv tənyv təm tə. Halı kusəsutv takəlası na Iσə kuyəγətvtv teləsəlaa nyənsı taa ké pa yəγəta pə təm ke mpv sı:

22 Iσv yulv tənuyv ι taa na Yesu Kilisiti tə, mpv pə yekina na í pəsı kupaη. Wei í tu laalaa na í temı-ı na ι taa te, ι laki na ílé í pəsı kupaη ke mpyúγú. Iσə naa fayasəγι yəlaa.

23 Pə tayə pulv, yəlaa təna lapəna isayətv, ilena pə pε-wεγε Iσə teeli.

24 Ama Iσə kupantv təv ι yelaa na Yesu Kilisiti wei ι waasəγι-wε tə í la na pá pəsı yulɔpama ke Iσə isentaa ke faalaa.

25 Səm mpi ι səpa tə, Iσə lapəna-ı kətaya sı í pəsı wei ι kiη yəlaa mpa pa nukəna-ı tə paa hikina suulu ke pa isayətv təm taa na pə husı-wεγε-tı tə. Iσə lapa mpyúγú sı pə hólı sı ι sıyısaa. Hatuu ləη Iσə hula suulu na í yele yəlaa ke pa isayətv pəəsvv.

26 Ama kayana ilε ι paasəna isayətv nti inı, na í hóləγı isəna ι laki na yəlaa pəsəγι kupaη ke ι isentaa tə. Mpv inı pə taa ké ι hóləγı sı ι mayamaγa ι ké kupaη, pəyele ι lapa na mpa pele pa nukəna Yesu tə pá pəsı kupaη tətə.

27 Ye mpv pulv kaasaa mpi yulv ká həηna ι tı tə? Paa pəəv pulv feı. Ilε pepe təv? Pa tənəγι kusəsutv tə pə təv yaa? Aai, taa temnav təv ké.

28 Pə tayə pulv, tə nawa sı taa tem təv ké Iσə laki na yulv pəsəγι yulɔpaη ke ι isentaa, pə tayə kusəsutv tənuyv təv.

29 Yaa Iσə inı ι ké Yuta nyəma tike nyəη, na piitim lempe nyəma nyəη na ilε? Aai pə tayə mpv. Kəlvəm inı ι kəna pa təna pa Iσə.

<sup>30</sup> Pə taya pulv təə, Iso kuləm inı ı wenna na í laki, na Yuta nyéma pəsəyi kupa ma ke ı isentaa ké pa temna-ı na pa taa tə pə təə. Taa temnav kuləməm mpi pə təə ké ı ká la na mpa pa ta ke Yuta nyéma tə pəle pá pəsi kupa ma ke mpv tətə.

<sup>31</sup> Ye mpv pə məlaa kele sı tə ləə kusəsutv na tə paasəna Iso taa temnav təm yaa isəna? Paa pəcə. Halı tə tu kusəyi kusəsutv ntı tə nyuyv ke kəkvsu ké.

## 4

### *Mpi Apəlaham təm húláyi tə*

<sup>1</sup> Təv, tə nyəna tá caanaa caa səsə Apəlaham kin na tə ná. Pepeye ı hikaa?

<sup>2</sup> Ye təma kulapee təə ké Iso ka nyəna-ı yulvpaŋ ıle ı taa laŋ mpi ı ká sana ı ti tə. Ama ı kaa tu pəsi na í sa ı təyi Iso isentaa məe.

<sup>3</sup> Pə taya pulv, pa yəgəta Iso Təm taa ké sı, Apəlaham təma Iso na ı taa, na ı taa tem mpəyi Iso ná nawa na í yaa-ı yulvpaŋ na í mv-ı.

<sup>4</sup> Yulv í laki təmle, pa feləyi-ı ké məe. ıle pa kaa yaa ı kufelvyv ŋkv sı kvhav, ı iwule lonte ke pa fela-ı.

<sup>5</sup> ıle paa yulv ta la təmle na í te Iso wei ı wiiki asayaa kvnyəŋ tə na ı taa ké kvtem, Iso nyənəyi pəntv taa tem tətəgə, na í mv-ı sı ı ké kvpaŋ.

<sup>6</sup> Pə təə mayamaya ke Tafiti yəgətəyi wei Iso mwə sı ı ké yulvpaŋ na í tá keesəna ı təma tə ı laŋhuləmle təm sı:

<sup>7</sup> Leləŋ nulaa nté mpa pa pəntaa na

Iso húlí-wəye suulu tə.

Pəyele ı husa pa isayətv.

<sup>8</sup> Leləŋ nulv nté wei ı isayətv Iso ləwa tə.

<sup>9</sup> Pəllaa tike nukəna leləŋ ıne? Kvtapeleŋ naa nukı-ı? Tə təma yəgətvyv ke nəəno sı Apəlaham təma Iso

na ɪ taa, na ɪ taa tem mpəxi Iso ná nawa na í yaa-ɪ yulɔpaŋ na í mu-ɪ.

<sup>10</sup> Ile waatu wei ké pə lapa mpv? Waatu wei ɪ pelaa tɔ, yaa na pə́cɔ́ í peləxi? Aaɪ na pə́cɔ́ í peləxi ké.

<sup>11</sup> Waali waali ké pa pela-ɪ, na ɪ pelɔyɔ mpi pə hɔlaa ké si ɪ laalaa na í te Iso na ɪ taa tɔyɔ ílé ɪ mu-ɪ si yulɔpaŋ. Pə́cɔ́ waatu inɪ ɪ taa peləta. Ḿpóyú pə lapa na Apələham pəsi pa təna mpa pa tɛŋna Iso ké pa taa ké mpv na í muɣi-we si kɔpama tɔ pa caa, paa pa ta peli.

<sup>12</sup> ɪ pəsa pella caa tɔtɔ. Ile pə taya mpa pa muɣɔləyɔna pelɔyɔ tɔm tike tɔyɔ ma tɔŋ. Ama mpa pa tɛŋa tá caa Apələham ikpate na pá te Iso na pa taa isɪ ílé ɪ ka temnav Iso na ɪ taa na pə́cɔ́ pá peləxi-ɪ tɔyɔ.

### *Ń tema nyá taa na Iso n hikiyi ɪ kɔpantv təna*

<sup>13</sup> Iso ka heela Apələham na ɪ piya si katenja kanɛ ka təna kaa te na ká pəsi pa nyəm təkpaata. Ile pə taya kɔsəsutu tɛŋyɔ tɔ́ ké pa heela Apələham ke mpv. Ama ɪ temna Iso ké ɪ taa na ílé í mu-ɪ si yulɔpaŋ tɔyɔ.

<sup>14</sup> Ye katenja ŋke kaa te na ká pəsi kɔsəsutu tɛŋlaa tike nyəŋka, íle taa temnav ke Iso u waasəxi pulɔyule, na mpi Iso tɔŋ si ɪ ká la tɔ pəle pə mɔla yem.

<sup>15</sup> Kɔsəsutu yekina na Iso pááná kəŋ, na kɔsəsutu wenna na tɔ pəntɔyɔ wɛɛ tɔtɔ.

<sup>16</sup> Mpi Iso ka suwa si ɪ ká la tɔ, taa temnav tɔ́ ké, ílena pə́ pəsi pulɔ mpi Iso haa faalaa tɔ, pə taa wɛɛ kɔsəsutu tɛŋlaa tike nyəm. Ama na pa təna mpa pa tɛŋ pa taa na Iso ké teitei isɪ Apələham lapv tɔ pa nyəm tɔtɔyɔ. Apələham ké tá təna tá caa ké.

<sup>17</sup> Halɪ pa ŋmaawa ḿpóyú Iso Təm taa si: Ma lapa na ń pəsi piitimnaa payale caa. Iso wei Apələham temna ɪ taa ké mpv tɔ, ílé ɪ isɛntaa Apələham inəyɔle

tá caa. Iso mɪ ɪ feesiyina səttaa na í laki na mpi pə taa weɛ tɔ pə weɛ.

<sup>18</sup> Na paa na pu tee pə tɔ tɔ, Apələham tema-ti na ɪ taa na í teeləyi. Pə tɔ kɛ ɪ pəsa piitim payale caa, ɪsu Iso ka yəɣətɔyɔ tɔ si: Nyá piya nyɔyɔ ká weɛ mpɔ.

<sup>19</sup> Paa na ɪ pusi ka wəsəna ɪsu nuɔwɔ (100) na í kpatəla təkun̄kun̄ku, na Saala ná taa fei lɔlɔyɔ təm taa tɔ, ɪ ta nyəna təna. Ama ɪ tisa ɪ yun̄ ke Iso tɔ kɛ tam.

<sup>20</sup> ɪ taa tem mpi pə ta pasa. Pəyele ɪ ta la sika na mpi Iso təma si ɪ ká la tɔ. Halɪ ɪ naani sɔɔsa kɔsɔɔsɔ kɛ, na í nyɔ tɔŋ, na í tɔŋna Iso kɛ sam.

<sup>21</sup> ɪ ka tema ɪ taa təkpataa si Iso pəsəyi na í la pə təna mpi ɪ ka təma si ɪ ká la tɔ.

<sup>22</sup> Mpi pə tɔ Iso mɔ-ɪ si ɪ kɛ yɔlɔ kɔpən̄ ke ɪ taa tem tɔ tɔɣe.

<sup>23</sup> ɪ pə taya ɪ nyɔyɔ tɔ tike ke pa ŋmaa mpɔ si: Pa mɔ-ɪ si ɪ kɛ yɔlɔ kɔpən̄.

<sup>24</sup> Ama na tá mpa tá taa temna wei ɪ kusa Tacaa Yesu ke səttaa taa na paa mɔ-tɔ si kɔpama ke mpɔ tɔtɔ tɔ, tá tɔ kɛ pa ŋmaawa tɔtɔ.

<sup>25</sup> Tá ɪsayatɔ tɔ kɛ pa kɔ-ɪ, na pa feesa-ɪ səttaa taa kɛ si í la na tɔ pəsi kɔpama ke Iso ɪsentaa.

## 5

### *Tá na Iso tá lelen*

<sup>1</sup> Tɔɔ, ɪsu kayana pa tem lapɔ na tɔ pəsi yɔlɔpama ke Iso ɪsentaa kɛ tá taa temnav tɔ tɔ, tá na-ɪ tɔ wɛna təma na lelen ke Tacaa Yesu Kilisiti tɔ.

<sup>2</sup> Tə temna Iso kɛ tá taa tɔyɔ tɔ kɔpətəna Iso kɔpantɔ tɔhikile ke Yesu Kilisiti tɔ kɛ timpi tɔ wɛ kayana ke ɪsəntɔ tɔ. Na tɔ yɔlɔyɔ kɛ. Mpi tɔ, tɔ nyəmá si tu pəsi Iso teeli nyəma.

<sup>3</sup> Halı tá mēlaa ké na té yōlōyi, paa tə wēu wahala taa tō. Pə taya pulv, wahala kōhna na suulu.

<sup>4</sup> Na suulu yekina na yulv kantōlōyi wahala taa, na kantōlōyv yekina na tēlōyv kōō.

<sup>5</sup> Tə tēlōyv mpv tō pə ta puγusi-tv se. Pə taya pulv, Feesuyu Nāhētū wei Isō ha-tv tō unı ı lapəna na tá tēna té nyı teu sı Isō sōla-tv.

<sup>6</sup> Tə taa pēsəyi pulv tō Kilisiti səpəna asayaa tá, tá tōō ké saa wei pə maya Isō tō.

<sup>7</sup> Ama sı yulv í tisi na í sı siγisulu tōō tō, tēcatētəyav ké. Nı ta tu nyəm nəγōlv ná wēe wei ı pēsəyi na í sı yulv kupaŋ tōō tō.

<sup>8</sup> Paa na mpv Isō ná hula-tuyv isəna tənaya ı sōla-tv tō. Kilisiti səpa tá tōō paa na tə ké asayaa tō.

<sup>9</sup> I səm tōō ké tə pəsa yulvrama ke kayanaya Isō isentaa, ıle isənaya pu kpisi-tuyv yapv ke Isō pááná niŋ taa?

<sup>10</sup> Tá na Isō tu wē kolōŋa ké. Ama ı Pəyaya səm taa ké ı lapa na tá na-ı té ciiki. Tōv, kayana tá na Isō tə wē leleŋ. Pécó ı Pəyaya ná wēna weesuyv tōtō, ıle kaa waası-tv na pə kəli mpv.

<sup>11</sup> Na pə ta tu kev pə tənayale, tə tōhna Isō ıleγε yōlōnav ke Tacaa Yesu Kilisiti wei ı lapa na kayana tá na Isō té ciiki tō ı tōō.

### *Atam na Kilisiti pa təm*

<sup>12</sup> Yulv kolvm tēnna isayatu svv yēlaa tēna. ılena isayatu náá kōna səm. Na səm náá ya yēlaa tēna tōō. Pə taya pulv, pa tēna pa lapəna isayatu tō pə tōō.

<sup>13</sup> Isayatu ka tēma antulinya taa ké wēev na pécó Isō tv Moisi ke kusəsutv. Ama isv kusəsutv taa feı ıle, Isō taa nyənı-tı isv pulv.

14 Paa na mpv sɛm naa tɔɔ kawulaya ke pɛ kpaɣav Atam na pɛ polo Moisi, halɛna pɛ can pɛ kpeɲna mpa pa taa la isayatu nti Atam lapa tɔ. Isɔ kuheelitu ke Atam nɔ kpeesɛnaa na ɪ pɛsi isayav.

Atam inɛ inɪ ɪ nɔɣɛsɛna wei ɪ kaa ɪ kɔɔ tɔɔ.

15 Ama pa ta lu kulɔm. Pɛ taya pulv tɔɔ, mpi Isɔ hawa faalaa tɔ pɛ fayana isayatu nti Atam lapa tɔɔ. Mpi tɔ, yulv kulɔm inɛ ɪ isayatu tɔɔ yɛlaa payale sɛpa. Ama Isɔ pɛelɛ nɔ tema payale na pɛ tɛɛ mɔpɔyɔ sɛsɛm, na pɛ kaasi kuvɔɔv ɲku ɪ lapa faalaa na yulv kulɔm Yesu Kilisiti kin tɔ kuvɛ kv tɔɔwa sɛsɛm tɔtɔ.

16 Ama yulv kaa kpaɣa mpi Isɔ kuvɔɔv lakɪ tɔ na ɪ mayasɛna mpi yulv kulɔm isayatu lakɪ tɔ. Pɛ taya pulv tɔɔ, isayatu kulɔmtv lapɛna na pɔ huɔna yɛlaa na pa tɔm si. Ama Isɔ faalaa kuvɔɔv nɔ tayana isayatu payale na pɛ la teu.

17 Kulɔm isayatu tɔɔ kɛ sɛm tɔɔ kawulaya mɛɛ, nn kulɔm inɪ ɪ tike ɪ tɔɔ kɛ. Ama nti Yesu Kilisiti tike kɔna-tv tɔ tɛle tɔ kɛla mɔpɔyɔ tɔɔv tɛcayacaya. Pɛ wɛɛ si pa tɛna mpa pa hika Isɔ pɛelɛ ke sɛsɛm sɛsɛm na ɪ la na pɔ pɛsi kuvama ke faalaa tɔ, Kilisiti tɔɔ paa hiki weesuyv na pɔ tɔɔ kawulaya.

18 Isu yulv kulɔm isayatu susa yɛlaa tɛnaya tasɛkɛle taa tɔ, mpv tɔtɔɔ yulv kulɔm tɛmle kuvante kɔ fiti yɛlaa tɛnaya huɛle pɔɛle taa na pɔ tulv-ti.

19 Isu yɛlaa tɛna lapv asayaa ke yulv kulɔm kpeesuyv tɔ tɔ, mpv tɔtɔɔ yɛlaa payale kɔ la kuvama ke Isɔ isɛntaa kɛ yulv kulɔm nunav tɔɔ.

20 Kuvɛsɛtɔv kɔmaya si isayatu ɪ huki. Ama timpɪ isayatu hukaa tɔ, Isɔ pɛelɛ nɔ tɛɛ-tɔɣɪ tɔɔv ke sɛsɛm.

21 Na isu isayatu lɛɛ sɛm ke yɛlaa tɛna tɔ, mpv tɔtɔɔ Isɔ pɛelɛ nɔ lɛɛ-tɔɣv siyisuyv si pɛ pɔna-tuyv

weesuɣu ŋku ku teŋ tɔ kv taa ké Tacaá Yesu Kilisiti tɔɔ.

## 6

### *Pa ceɓa-tu na isayatu si tɔ wee Kilisiti tɔɔ*

<sup>1</sup> Ue isənaya pə wee ile? Tu laki isayatu ke r̄p̄yú tam si Iso í sɔsi-tuyv i p̄elee yaa isəna?

<sup>2</sup> Aai, pə taya mpv se, paa p̄ɔɔ. Tá mpa səm ceɓa-tu na isayatu tɔ, isənaya tu wee na tɔ tɔŋna isayatu lapv tɔtɔ?

<sup>3</sup> I tá nyi si tá təna mpa pa sɔ Iso lvm si tá na Yesu Kilisiti tɔ kpenta tɔ, i təsəte ke pa kpenta-tu na pá sɔ-tv?

<sup>4</sup> Ye mpv ile Iso lvm sɔv taa ké pa pima tá na-i si tá na-i tɔ səpəna. Na isu Kilisiti səpa na Tacaá toma sɔsɔna feesi-i tɔ, tá tɔtɔ tɔ layasa tɔntɔ tɔkpataa ké.

<sup>5</sup> Ye tá na-i tɔ kpenta na tɔ si isu i səpv tɔ, paa kpenti tá na-i na pá feesi-tuyv səm taa isu pa feesa in̄i tɔ.

<sup>6</sup> Tə nyəmə teu si kuyan̄ku Kilisiti səpa tesika tɔɔ tɔ, pə kpenna tá yaasi kypəŋ na p̄é kv tɔtɔtɔtɔ. Uena timpi tu ke asayaa na tá tɔyɛle mpv tɔ, p̄é la yem na í het-tv, na tɔ taa tasa isayatu yomle taa ké weev.

<sup>7</sup> Yv̄lv wei i tɛma səpv tɔ p̄é ləsa ileye isayatu yomle taa ké.

<sup>8</sup> Ye tá na Kilisiti tɔ səpa, tɔ nyəmə si tá na-i tu weena weesin̄ tɔtɔ.

<sup>9</sup> Tə nyəmə teu si isu Kilisiti fem tɔ səm u tasəyi-i nyaasuyv. Pəyele i kaa tu səpv tɔtɔ.

<sup>10</sup> Təm kolum ke i səpa na p̄é ce í na isayatu. I wev kayana na i weesuɣu tɔ Iso tɔɔ ké.

<sup>11</sup> M̄p̄yú me tɔtɔ í ká nyən̄i mə tu isu mpa pa səpa na p̄é ce pá na isayatu tɔ, na isu mpa pa fema səttaa



taa na kayana pa we Iso tɔɔ ké pá na Yesu Kilisiti pa krentuyɔ tɔɔ tɔ.

<sup>12</sup> Ye mpɔ ɔɛ, isayatu í taa tasa mə tɔnɔɔ kɔsɔpɔɔn ɔnɛɛ ɔmakɔɔɔɔ na í nuna mə tɔnɔɔ kɔnyulɔɔn.

<sup>13</sup> ɔ taa yeɛ na isayatu tasa mpaav hikuyɔ ke mə tɔnɔɔ taa ké tiili na í la isayatu. Ama í ha mə tɔɔɔ Iso isu mpa pa fema sɔtaa taa tɔ, ɔɛna í kpaɔa mə ti na í pɛti Iso tɔmɛ taa na í lana-mɛɛ kɔpam.

<sup>14</sup> Pɔ taya pulɔ tɔɔ, pɔ fɛi isu isayatu í ɔmakɔɔɔ-mɛ. Mpi tɔ, pɔ taya kɔsɔsutɔ tɔɔ ké í wɛɛ. Ama Iso pɛɛɛɛ tɔɔ ké.

### *Siyisuyu yomle*

<sup>15</sup> Mpɔ tɔ, tu tɔɔna isayatu lapɔ si Iso pɛɛɛɛ tɔɔ ké tɔ wɛɛ pɔ taya kɔsɔsutɔ tɔɔ? Aai pɔ taya mpɔ se, paa pɔɔɔ.

<sup>16</sup> ɔ nyɔmá teu si, ye í ha mə tɔɔɔ wei na í nukɔna-ɔ, í pɔsa wei í nukɔna mpɔ tɔ ɔ yom ké. Mɔɔɔ pɔ wɛɛ na isayatu, ye n nukɔna-tɔɔɔ tam n tɛɔna sɔm ké. Na mpɔ ɔni tɔtɔɔ pɔ wɛɛ na Iso, ye n nukɔna ɔɛɛ tam, pɔ layasɔɔɔ-ɔ tɔntɛ nte tɔ kɛɛsɔna-ɔ tɔɔɔ.

<sup>17</sup> Aaa, Iso fɔɔ, mɛ mpa tuu isayatu ka kpa yomle tɔ pɔnɛntɛ í nuna nti pa sɛɔsa-mɛ si í kɛɛsɔna tɔ tɔkpataa.

<sup>18</sup> Pɔ lɛsa-mɛɛ isayatu yomle taa, na nɔɔnɔɔ siyisuyu yomaa ke í pɔsaa.

<sup>19</sup> Mɔ ɔcantɔ tɔɔ ké ma huɔi tɔɛɛ kɔhuɔu si í cɛkɔna. Pu wɛv tɔ, tetelakasɔ na isayatu taa ké í pɛta mə ti, na pɔɛ pɔ kpa-mɛɛ yomle na pɔ laki-mɛɛ yeɛɛɛ nyɔma. Mpɔ tɔtɔɔ pɔnɛntɛ, í pɛti mə tɔɔ siyisuyu tɔma lapɔ taa na pɔɛ pɔ kpa-mɛɛ yomle na mə tɔntɛ kɛɛsi teu.

20 Waatu wei isayatu ka kpa-meɣe yomle tɔ, kɔpantu lapu tɔm ta na-me.

21 Na í lakaya lakasi nsi si we-meɣe fele ke kayana tɔ, pepeye í waa si taa? Si teesayana-meɣe kɔyɔ ké.

22 Ama kayana pə ləsa-meɣe isayatu yomle taa na í laki Isə tɔmlɛ. Na mpi í waaki tɔɣɔle pa tɔɣna-meɣe keesɔyɔ si mə tɔnte í te na cele í ká hiki weesuyɔ ŋku ku tɛɣ tɔ.

23 Isayatu fɔɔtɔ kele sɛm. Ama weesuyɔ ŋku ku tɛɣ tɔɣɔ Isə ná haa faalaa ke mpa na Tacaá Yesu Kilisiti pa kɔpentaa tɔ.

## 7

### *Mpi alɔ na ɪ paalɔ pa tɔm hóláyí tɔ*

1 Ma taapalaa, ntɔɣ í nyɛmá Moisi kɔsɛsutu ke teu yaa. Tɔv, tɔ mayamaya tɔ tɔm ke maa keesi-meɣe pɛnɛ. Yulɔ weesuyɔ tɔ tike niɣ ke kɔsɛsutu ntɪ tɔ pɛlɔyɪ.

2 ɪ nyɛnna alɔ, ɪ paalɔ í wɛna ɪ weesuyɔ, kɔsɛsutu ntɪ tu haa-ɪ mpaɔ si í kulɪ. Ama ɪ paalɔ ɪnɪ ɪ sɛpa, tɔ ha-ɪ mpaɔ ké, í saaki ɪ saa.

3 ɪ kɔla kɔkɔlɔ na í saa, paɔ yaa-ɪ wasaɣkali. Ama sɛm í kɛla ɪ paalɔ, kɔsɛsutu ta tasa ɪ niɣ pɛlɔyɔ tɔtɔ, tɔ ha-ɪ mpaɔ ké. Pɛle tɔ, ye ɪ saa kɔfalɔ ɪ ta ke wasaɣkali.

4 Ma taapalaa mɛ, m̀p̀ỳỳ ná-me tɔtɔ. Ye kɔsɛsutu tɔm taa, í pɛsa sɛtaa ké. Pə taɣa pɔlɔ tɔɔ, mə na Kilisiti í kɔpenta tɔnɔyɔ, na pɛnɛntɛ í pɛsa kɔfalɔ wei ɪ fema sɛtaa taa tɔ ɪ nyɛma, na pə weɛ si tɔ la Isə ké tɔma nna a nɔɣəsɛnaa tɔ.

5 Pə taɣa pɔlɔ tɔɔ, waatu wei tu we tá kɔpɛntu taa tɔ, kɔsɛsutu kpaasaya tá nantu tɛna taa kɔnyulɔɣ isayaɣ apalɔtɔ, na pɛ sɔsɔyɪ-tɔyɔ sɛm tɔma lapu taa.

<sup>6</sup> Ama pənentə tə lu kəsəsutu yomle taa na səm lapəna na tə lu mpi pu kra-tuyv yomle ke mpv tə pə taa təkpaataa. Pə təw kə tu təŋ isəna kayana pə layasaa tə, na tə lá Iso təmlə ke Iso Feesuyu təŋ taa. Pə taa wεε isu tə təŋaya takəlası taa kəsəsutu na tə lakı tə.

*Isə kəsəsutu na isayatu pə təm*

<sup>7</sup> Uε isənaya pə wεε ulε? Kəsəsutu kə isayam yaa? Aai pə taya mpv se, paa pəcw. Kəsəsutu yelina na má nyı isayatu təm. Kvpam ye kəsəsutu í taa tə sı n kaa nyuli, ma taa nyı konyuləyv təm.

<sup>8</sup> Kəheelitu ntı tə yelina na isayatu hiki mpaav na tə kv konyuləŋ inı ı tənaya ma taa. Pə taya pulv, ye pə taa kə kəsəsutu təw, isayatu taa hiki tə ti.

<sup>9</sup> Ma kin ulε, kəsəsutu taa kənta tə, ma wena ma ti. Ama kəheelitu ntı tə kəma, ulena isayatu ntı tə nyəkı na tə kvli.

<sup>10</sup> Ulena má məli sətv. Pu wεε sı kəheelitu ntı tə waası. Ama ma kin ulε tə məla maya kuyv kə.

<sup>11</sup> Pə taya pulv təw, isayatu hika mpaav na tə puɣusı-m na kəheelitu ntı, na tə kv-m na kəheelitu ntı.

<sup>12</sup> Iso kəsəsutu wε tənəŋŋ, na kəheelitu ná wε tənəŋŋ tətə na tə sıyısaa na tə tewa.

<sup>13</sup> Teu nyəm mpi pə mələna nté na pə kəna maya səm na? Aai, pə taya mpv se, paa pəcw. Isayatu lapəna kəkələ inı. Tənaya tə kulina tə ti waalı sı ntəɣələ ntı. Tə kpaya mpi pə wε teu təɣə na tə kəna-m. Tənaya kəsəsutu yelaa na isayatu təm la səɣəntv na pə tεε caasa.

*Yəlaa pu isayatu taa*

<sup>14</sup> Tə nyəmá mpv sı Iso kəsəsutu təkuyv wε lotu taa təm kə. Ama maya yulv ke yulv kə na ıcantv tələ, na pə pεeta-m na isayatu na má pəsi tə yom.

<sup>15</sup> Ma ta cekəna mpi ma laki tə. Pə taya pulo təə, maa laki mpi ma səəla lapu tə. Ama mpi ma kisaa tə mpəyi ma laki.

<sup>16</sup> Ma ta səəli mpi na má laki-wi təyə ma nyəmnaa si Iso kusəsutu we teu.

<sup>17</sup> Ye mpv pə taya má lakəna mpv. Ama isayatu nti tə we ma taa tə təle tə lakəna.

<sup>18</sup> Ma nyəmá teu si kɔpantu natəli tə fei ma kin, ma pilimile tənə tə təm ke ma təŋ. Kɔpam paa ma luyu we teu si má la kɔpantu, maa pəsəyi tə lapu.

<sup>19</sup> Maa laki kɔpantu nti ma səəlaa tə. Ama isayatu nti ma kisaa tə ntəyi ma məlaa na má laki.

<sup>20</sup> Ma laki nti maa caa tə, pə taya má nəkəna. Ama isayatu nti tə kanta ma taa tə nti tə tənna mpv.

<sup>21</sup> Ma cekəna yaasi inə si ye ma caaki kɔpantu lapu isayatu tənə nəyə.

<sup>22</sup> Hatuu ma lotu taa ma səəla Iso kusəsutu mɛɛ.

<sup>23</sup> Ama ma mayana yaasi nəyəluyv ma tənuyv taa, na tam i pekələyi na í yoonə yaasi wei i təə ma layatu nyəmá tə, na í la-m isayatu tiipile nte tə kanta ma taa tə tə saləka tv.

<sup>24</sup> Ama ma təm we kunyən yoo, tənuyv kune ku təŋna-m kuyv ké. A yakı-m?

<sup>25</sup> Ama Tacaə Yesu Kilisiti təə Iso fəə.

Mpv tə, hatuu ma hɔwɛɛ taa Iso kusəsutu ke ma təŋəyi. Pə kaasa ma yulətu pilimile tənə tə, isayatu yaasi ke təle tə təŋəyi.

## 8

### *Mpa pa təŋəyi Iso Feesuyu Nanjtv tə pa təntə*

<sup>1</sup> Ye mpv mpa na Yesu Kilisiti pa kɔpentaa tə pa kaa tasa pa təm ke kuyv.

<sup>2</sup> Pə taya pulv təə, Iso Feesuyu laki isəna na í haa weesuyu ke mpa na Yesu Kilisiti pa krentaa tə, mpyúyú pə lapa na pə læsi-m isayatu na səm pə yaasi iní í taa.

<sup>3</sup> Iso lapa mpi Moisi kusəsutu taa pəsi na té la yulwəetu təə tə. Í hula yəlaa tasəkəle ke timpri pa laki isayatu ke tam tə, mpi tə í tila í mayamaya í pu. Na wəetu nti tə nəğəsəna yəlaa asayaa nyəntu təğə í kəmnəa sɪ í husi isayatu.

<sup>4</sup> Iso lapa mpyúyú sɪ nti kusəsutu caalagaa-tu sɪ té la tə, tə la pə tənaya teitei. Pə taya pulv, kayana tə yela tá wəetu kəpəntu tənyu na té tənyəyi Iso Feesuyu.

<sup>5</sup> Mpa pa təhna tənte ke yulv wəetu kəpəntu taa tə tə tike tə təm ke pa nyəmá. Na mpa pa tənyəyi Iso Feesuyu tə kule ku nyəntu tike ke pa laki.

<sup>6</sup> Ye n tənyəyi yulwəetu kəpəntu ke tam, n téesəğəna səm ké. Ama ye Iso Feesuyu nyəntu ke n laki tam, n hikiyi weesuyu na lanhəele ké.

<sup>7</sup> Mpa pa seesa isəle na yulwəetu kəpəntu tənyu tə, pa ké Iso kolontunaa ké. Paa tənyəyi Iso kusəsutu, paa tu pəsəyi-ti tə se.

<sup>8</sup> Mpa pa təhna pa yulwəetu kəpəntu tənyu tə, paa pu la isəna, pa kaa te Iso.

<sup>9</sup> Ama me ile mə fei yulwəetu kəpəntu taa tətə. Iso Feesuyu nyəntu taa ké í wəe. Pə taya pulv təə, Iso Feesuyu caya mə taa tə se. Wei í taa Kilisiti Feesuyu fei tə í ta ke í nyəh.

<sup>10</sup> Ye Kilisiti wə mə kin paa na mə isayatu ka ku mə tənəh tə, Iso Feesuyu wə mə taa na toma. Mpi tə pə pəsə-məyɛ kəpama ke Iso isəntaa ké.

<sup>11</sup> Ye Iso Feesuyu ŋku ku feesa Yesu ké sətəa taa tə ku caya mə taa, wei iní í ka feesa Kilisiti ke sətəa həkə tə, kulum iní í ká ha mə tənəh kusəpəh ineyɛ toma na

ι Feesuyu ηku ku caya mə taa tə ku ton taa.

<sup>12</sup> Ma taapalaa, pə təw kə pə nyəka-tu, na pə taya si tə təη tá yulwəetu kupəntu na tə laki nti tə nyuləyi tə.

<sup>13</sup> Pə taya pulu, ye í təηəyi mə yulwəetu kupəntu, í ká si. Ama ye í kisa mə yulwəetu kupəntu yaasi si tə saali na Isə Feesuyu Nanηtu ton, ile í tula-ti.

<sup>14</sup> Pa təna mpa Isə Feesuyu tiikiyi tə pa kə Isə piya kə.

<sup>15</sup> Pə taya pulu təw, Isə Feesuyu ηku pa ha-me tə ku ta ke Feesuyu ηku ku laki-məye yomaa na kú tasəyi-məye səyəntu təy tə. Ama ku kə Isə Feesuyu ηku ku laki-məye Isə pəyalaa na ku laki na í yaaki Isə si ma Caa, Paapa tə.

<sup>16</sup> Tə kə Isə piya, na Isə Feesuyu maɣamaɣa hóləyi m̄p̄yó hatuu tá taa.

<sup>17</sup> Tə kə ι piya, na kupəntu nti Isə təma si ι ká ha ι yəlaa isu kpancoou tə, tu hiki-ti tətə. Tá na Kilisiti tu krentəna-təyi hikuɣu. Ye tá na-ι tə krenta wahala hikuɣu tá na-ι tu krenti ι teeli taa tətəy.

### *Cele teeli*

<sup>18</sup> Ye ma kin pə fei isu paa kpaya tá kayana kunyəntəyole na pá keesəna teeli wei cele Isə ká tu-tu tə.

<sup>19</sup> Kunmanmam təna tanaa tətəyeteɣe si Isə í ləsi ι pəyalaa na pə ná.

<sup>20</sup> Pə taya pulu təw, taaləm nyəm taa kə pə susa kunmanmam m̄pi, na pə taya si pə nəkaa. Isə tunawəyi m̄pu. Paa na m̄pu tə na tēelɣu wēē kə.

<sup>21</sup> Pə taya pulu təw, kuyaku nakvli pu te na Isə kunmanmam təna heesi wakəlvu yomle na pə te təkpaata kə teitei isu Isə piya ka te waatu wei paa te kasayampiya pəsuy tə.

22 Tə nyəmə sɪ haləna saŋa kɔŋmaŋmam təna tɔŋna məla na pə saləməyi isu alullu saləmuyu tɔ.

23 Pə taɣa kɔŋmaŋmam tike mələɣəna. Ama na tá mpa tə wəna Isə Feesuyu isu kancaalaya kucəəu ŋku Isə lapa-tu tɔ, tá mələyi tá taa tɔtɔ, na tɛ taŋa kɔyaŋku Isə ká pəsi-tuyv ɪ piya na í teesi tá tənəŋ ineyɛ yaru təkpaata tɔ.

24 Tə nawa sɪ tə hika tá yaru yaa, ɪlɛ pə wɛ teelvuyv taa təm na pəcó. Ye mpi yulv naa tɔ pə tɔə kɛ ɪ teələyi, ɪlɛ pə taɣa teelvuyv nté təna. Awe ká tasa teelvuyv kɛ mpi ɪ tɛma nav tɔ?

25 Ye mpi tə ta nata tɔ pə tɔə kɛ tə teələyi ɪlɛ tə cayana suulu kɛ na tɛ taŋa-wɪ.

26 Pə kaasa Isə Feesuyu ná kəŋ tɔtɔ na kú səŋna tá mpa tə kɛ acamaa tɔ. Pə taɣa pulv, tə ta nyɪ isəna tu sələmɪ na pə tɛ tɔ. Ama Feesuyu ŋku kv sələməɣənana-tuyv Isə, na miituyv mpi yulv kaa pəsi na í keesi nəɣɔ taa tɔ.

27 Isə wei ɪ naa lotu taa tɔ ɪ nyəmə kɔrakpa kɛ mpi Feesuyu Naŋŋtu caa ɪ sələmɪ tɔ. Pə taɣa pulv, mpa pa kɛ Isə nyəma tɔ mɔɔɛ Isə Feesuyu Naŋŋtu sələməɣəna teitei isu Isə caaki tɔ.

28 Tə nyəmə sɪ kɔpantv kɛ Isə laki pə təna pə taa kɛ mpa pa səəla-ɪ na pá kɛ mpa ɪ yaawa isu ɪ nəkuyv wɛɛ tɔ.

29 Mpa Isə ka ləsa hatuu ləŋ tɔ, ɪ laalaa kɛ na í fayasi-wɛ na pa mpa sɪ pá nəɣəsəna ɪ Pəyaya, na keke ká hiki newaa paɣalɛ.

30 Mpa Isə ka laalaa na í fayasi mpv tɔ ɪ ləsa-wɛɛɛ, na mpa inɪ ɪ ləsa mpv tɔɣɔ ɪ lapa na pá pəsi yulvpama kɛ ɪ isentaa. Mpa ɪ lapa na pá pəsi yulvpama kɛ mpv inɪ tɔɣɔ ɪ yelaa na pá hiki pa paa nyəm kɛ ɪ teeli taa tɔtɔ.

*Isəna Isə luyv svv-tv pə tu fei tə*

<sup>31</sup> Ye mpv suweye tu tasa yəγətuyv tətə? Ye pə wεε si Isə wε tá təə, ilε awe ká lu-tuyv kolonə?

<sup>32</sup> I ta kisina i mayamaya i Pəyaya təə. Ama i ha-ke təkpeṃ ké tá təna tá təə. Təv, i ta kisi i Pəyaya hav, kacənfana pə təna mpi pə kaasaa tə?

<sup>33</sup> Ye mpv awe ká tv taalı ké mpa Isə ləsaa tə? Pə tv fei, pə taya pulv təə, Isə mayamaya hələna si pa təm ta si tiili.

<sup>34</sup> Na awe ká mayasi pa təm kuyv tətə? Pə tv fei, pə taya pulv təə, Yesu Kilisiti tu səpəna, na í tu fem na í wε Isə kəŋkəŋ taa na í sələməγəna-tv.

<sup>35</sup> Ilε pepe ká ləsi Kilisiti səluyv ke tá təə? Wahala ká pəsi? Lanpəsəle səsəəle na? Yaa kuyəŋ ŋku paa tv-tv tə? Nyəγəsi na? Yaa hvlbməŋ? Asola taa wεεv na? Yaa səm?

<sup>36</sup> Isə Təm taa pa ŋmaawa mpv si:  
Nyá təə ké tə wε səm nəγə taa ké ilim na pə tēm.  
Na pá laki-tv isu heen wei pa tēna alvkisam tə.

<sup>37</sup> Ama pə təna pə taa ké mpv ilε, tá wəpəna təcayacaya ke wei i səəla-tv tə i toŋ təə.

<sup>38</sup> Ma tema ma taa təkpataa si puləpv fei mpi pu ləsi Isə səluyv ke tá təə tə, paa səm paa weesuyu, paa isətaa tillaa, paa isətaa aləγaa nyuyv nyəma yaa pa toma səsəəna. Paa saŋa nyəm, paa mpi pu kəə cele tə.

<sup>39</sup> Paa tetv təə cəne kəkələnaa, paa tetv tēe nyəma. Paa kuymanmam mpi pə kaasaa tə pə taa pulv kai fei mpi pu kayatv səluyv ŋku Isə sələnə-tuyv Yesu Kilisiti təə tə na kó səki tá kiŋ ke tate ke paa waatv wei.

## 9

*Isə na i yəlaa kvləsaa pa təm*



<sup>1</sup> Tampana ke ma yəɣətəyi, maa looliyi, ma ké Kilisiti yulu tə pə təə. Ma lanje u təə paa pəcə mayamaya si yaa ma looliyi. Mpi tə Iso Feesuyu Nanjtu húləyí-m mpiyi ma taa təɣə ma təhəyi.

<sup>2</sup> Pə taya pulu təə, ma lanje wakəla səsəm na pə cəəsəyi-m tam.

<sup>3</sup> Halı pə caya-m isu pu kisaya, Iso ka kisa-m na pə yası má na Kilisiti, na pə kpaya ma teetvnaa na pə mənna ma lonte. Ma piitim mayamaya nyəma təm ke ma təh.

<sup>4</sup> Pa ké lseyeli nyəma, na Iso lapa-weye ı pəyalaa, na ı yelaa na pá naaki ı teeli. ı na-we pa pəela nəɣə, na í cele-weye kusəsutu. Na í húlí-weye Iso seetu, na í heeli-weye mpi mpi ı ká la-we tə.

<sup>5</sup> Pa ké tá kite caanaa kvlvlaa. Ye yulwəetu təm taa ıle, Kilisiti ké pa piitim tv. Inı ı ηmakələnə pə tənə, inı ı kəna Iso wei paa san tam tə. Iso í yele na pə la mpv.

<sup>6</sup> Pə taya isu ma yəɣətəyi si mpi Iso təma si ı ká la tə pə cotaa. Pə taya lseyeli nyəma tənə kəna lseyeli nyəma.

<sup>7</sup> Pəyele Apəlaham kvlvlaa ta ke Apəlaham piya mayamaya. Pə taya pulu təə, Iso ka heela-ı ké si: Mpa paa luna Isaaka tapvuy teetv tə mpe pa tike təkəh kəna nyá piya təsiyisiyi.

<sup>8</sup> Pə nyvuy nté si, pə taya mpa pa məlaa na pá luli təfolo ke yem tə mpe pa kəna Iso piya. Ama mpa Iso ka təma si ı ka ha-ı na pá luli-we tə mpeye pa nyənəyi ı kvlvlaa təsiyisiyi.

<sup>9</sup> Waatu wei ı heelaya-ı mpi ı ka lapı-ı tə ı təmayə si: Ye pə kəma na pə talaa, maa məli na Saala ká hiki apalv pəyaya.

10 Pə taya pə tənayale. Lεpeka piya nsı sı naale sı kaa caa ké. Inəyəle tá piitim caa səsə Isaaka.

11 Iso ləsvyuv yəlaa tə, pə taya sı ı nyənəyəna mpi pa laki tə, ama ı mayamaya ı nəkvuv kin ke pə wεε.

12 Iso heela Lεpeka na í ta tu luləta ı piya sı: Waalı nyəŋka ká təyəna səsəəntu. Piya nsı sı ta nyənta kvpantu na ısayatu. Iso lapa mpv sı í húlí sı mpi ı sıwa tə, mpəyi ı təŋəyi.

13 Halı pa ŋmaawa m̄póyó Iso Təm taa sı: Ma luyv lapa Yakərv na má kisi Isav.

14 Suweyele tu yəyətı ıle, Iso u təŋəyi tampana yaa ı səna? Aai, pə taya mpv se, paa pəcə.

15 Iso ka heela Moisi sı: Má nəka wei ı pətətəle wiıu ma wiı, má nəka wei ké suulu húlóyó ma húlí-ı.

16 Ye mpv ıle pə taya yvlv nəkvuv yaa ı lvpv təə. Ama Iso wei ı wiiki pətətəle tə ı kin tike ké təkəŋ.

17 Pa təma Iso Təm taa sı Iso təma Icipiti wulav səsə təfoo sı: Mpi pə mayamaya pə nyuvv təə ma tu-ŋ kawulaya təyəle sı yəlaa í nana ma toma ke nyá kin, na ma hətε yaa antulinya təna taa.

18 Mpv tə, wei Iso nəkaa tə pvntv pətətəle ke ı wiiki. Ye ı nəka wei ké kan̄kante tvyv ı tv ılé.

### *Iso pááná na ı pətətəle pə təm*

19 Ntanyı mə taa nəyəlv ná təŋ sı: Ye pə wε mpv ıle, pepe təə ké Iso tasəyi sı yəlaa lapa taalı? Awe pəsəyi na í kayatı-ı sı í taa la ı luyv nyəntv?

20 Yvlv nyá, awe ke-ŋ na í kpeəsəna Iso? Cvuvv nyənaya pəsəyi na ká pəəsı ka ŋmalv sı pepe təə ké n ŋma-m na má wε ı səntə?

21 Tiisi ŋmalv í sələna cvuvv ke ı səna m̄póyó ı laki-kv. I pəsəyi na í cosı cvuvv ŋkv, na í səlaa ı ŋmana puluku, na pə kaası na í ŋmana ntoole.

**PHIPILI USO TOM TAKELAYA**  
**Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of**  
**Benin**

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377